

A Nemzetközi Világítástechnikai Bizottság
Magyar Nemzeti Bizottsága
<http://cie.kee.hu/>

CIE-MNB (CIE-Hungary)
Hírlevél
27. szám, 2007. december.

Dr. Wenzel Klára
H – 1124 Budapest
Sashegyi út 14.
Tel: +36 20 9449990
Fax: +36 1 2480602
e-mail: wenzel@mogi.bme.hu
2007-12-01.

Áldott, békés Karácsonyt és sikerekben gazdag,
boldog újesztendőt kívánunk minden kedves
tagtársunknak!

Hazai híreink

A CIE hírei

- **A CIE Magyar Nemzeti Bizottságának vezetősége**

A CIE Magyar Nemzeti Bizottságának vezetőségében az elmúlt években változások történtek. A vezetőség tagjai:

- A CIE MNB elnöke. Dr. **Schanda** János, professzor emeritus, Pannon Egyetem
- A CIE MNB titkára: Dr. **Wenzel** Klára, egyetemi magántanár, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
- 1. Divízió (Vision and Colour) vezetője: Dr. **Wenzel** Klára, egyetemi magántanár, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
- 2. Divízió (Measurement of Light and Radiation) vezetője: **Dézsai** Gyula
- 3. Divízió (Interior Environment and Lighting Design) vezetője: Dr. **Majoros** András, professzor, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
- 4. Divízió (Lighting and Signalling for Transport) vezetője: **Almás** Sándor, Tungsram Zrt.
- 5. Divízió (Exterior Lighting and Other Applications) vezetője: **Schwarz** Péter, Tungsram Zrt.
- 6. Divízió (Photobiology and Photochemistry) vezetője: Dr. **Rontó** Györgyi, professzor emeritus, Semmelweis Egyetem
- 7. Divízió (General Aspects of Lighting): a divízió *megszűnt*.
- 8. Divízió (Image Technology) vezetője: Dr. **Schanda** János, professzor emeritus, Pannon Egyetem

- **A CIE-MNB Elnökségének és a VEAB-AFSzMB Vezetőségének 2007 október 18-i ülése**

A vezetőségi ülésre a Magyar Tudományos Akadémia Székházának Képes Termében került sor. Jelen voltak: **Almás** Sándor, **Ábrahám** György, **Bodrogi** Péter, **Dézsai** Gyula, **Kovácsné Stahl** Ágnes, **Majoros** András, **Nagy** János, **Schanda** János, **Síkné Lányi** Cecília, **Wenzel** Klára és a Diamond Conpress Kft részéről konferencia szervezési szaktanácsadóként **Láng** Klára.

Az ülés napirendje:

- A CIE-MNB elnöke, Dr. **Schanda** János felkérte Dr. **Ábrahám** Györgyöt, hogy társelnökként vegyen részt a CIE munkájában.

- A 2006 dec. 12-i ülés jegyzőkönyvének jóváhagyása
- Beszámoló a 2007 évi rendezvényeinkről
- Dr. Majoros András a 3. Divízió új magyar tagja.
- 2009-ben a CIE „Midterm Meetingje” és a CIE Konferencia Magyarországon kerül megrendezésre. Időpont 2009 május utolsó hete. A rendezvény programja:
 - CIE adminisztratív bizottságok ülései (Finance, Div. Directors, Board)
 - Nemzetek Tanácsa (General Assembly)
 - Konferencia
 - Divíziók és TC-k ülései

A konferenciát

- A Nemzetközi előkészítő bizottság és
- A Hazai Szervező Bizottság szervezi.

A szervező bizottság feladata lesz:

1. Konferencia előadások, időbeosztásának elkészítése
2. Az étkeztetés és a szállás megszervezése
3. Kirándulások, társadalmi programok előkészítése.

Magyarországi konferenciák 2007-ben

• Kolorisztikai Szimpozion

Május 7-én hétfőn kezdődött a kétévenként megrendezésre kerülő **Kolorisztikai Szimpozion** Egerben. A program – mint minden évben – most is „színes” volt. Az ünnepélyes megnyitó után a színvakok színes látásáról hallhattak érdekes előadást a jelen lévők, majd az Interneten található színes festmények színeinek kritikai elemzése következett. A délutáni szekcióban a festékek és színezékek vegyszeti kérdéseiről, majd a digitális nyomtatási eljárással készült nyomatok vizsgálatáról volt szó. Végül a Poszter Szekció után a Bankett következett, borkóstoló és ízletes vacsora keretében. Másnap délelőtt ismét változatos szakmai előadások sorát hallgathatták meg az érdeklődők. Szó volt a nagyfelbontású színes digitális mozgóképes kamerákról, a nyomdatechnikai színek változásairól, texturált felületek színészleletének vizsgálatáról, a színérés bizonytalanságáról, a **Dawn úrszonda** kamerájának fotometrikus kalibrációjáról, és egy új, magyar gyártmányú, halogén fényforrást alkalmazó szabványos megvilágítást biztosító boxról. Délután pedig az alkoholfogyasztásnak a perifériális látásra gyakorolt hatásáról, a színlátás neurális kérdéseiről, a színes utóképekről, a szintévesztők színharmóniáiról, és az önvilágító színingerek színmegjelenéséről volt szó. Szó volt ezen kívül RGB-LED-ekkel végzett színinger egyeztetésről, színes kamerák és szkennerek karakterizálásáról, ink jet rendszerű nyomtatók színi kalibrációjáról, folyadékkristályos képmegjelenítők színi kalibrációjáról, fakult színes fotográfiák digitális korrekciójáról és a szilárdtest elektrolumineszcenciáról is. A Kolorisztikai Szimpózion keretében került sor a Hallgatói Ankétra, amelyen hat színvonalas előadást hallhattunk. A Szimpózion záró aktusaként a Lukács Gyula emlékdíjak kiosztása következett, amellyel a Hallgatói Ankét legjobb előadásait jutalmazták a szervezők.

• Hallgatói Ankét

A hallgatói Ankét előadói mindannyiunk örömeire önálló kutatásaikról számoltak be szép előadások formájában. Az előadások címe és az előadók:

- **Farkas Zoltán:** A színlátás neurális kérdései
- **Fekete Róbert–Ábrahám György:** Színes jelzőfények alkalmazása a járművek mozgásállapotának jelzésére
- **Paveleva Daria, Wenzel Klára, Antal Ákos:** A színes moiré jelenség alkalmazása sík- és térbeli mérési feladatok megoldására
- **Németh Marcell:** Ink jet rendszerű nyomtatók színi kalibrációja icc profilok segítségével
- **Vas Zoltán:** A mezopos fotometria additivitása
- **Szóllás Eszter:** A látórendszer komplex térbeli és időbeli jellemzése: a színes utóképek vizuális észleletének számszerűsítése

A *Lukács emlékdíj* bizottság a következő munkákat jutalmazta:

- I. **Kosztján Zsolt Tibor** (Pannon Egyetem, Szervezési és Vezetési Tanszék)
- II. **Nagy Henrietta Judit** (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Szerves Kémia és Technológia Tanszék)

III. **Nagy** Balázs Vince (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Mechatronika, Optika és Műszertechnika Tanszék)

Hallgatói ankét díjazottja:

Németh Marcell (Budapesti Műszaki Főiskola, Médiatechnológiai Intézet)

- **Lux et Color Vespremiensis**

A Pannon Egyetem Műszaki Informatikai Kara közreműködésével az MTA–VEAB Alkalmazott Fény és Színtani Munkabizottsága idén október 19-én immár hatodszor rendezte meg a Lux et Color Vespremiensis 2007 konferenciát. A konferenciát a hagyományak megfelelően a Veszprémi Akadémiai Bizottság (VEAB) székházában, Veszprémben tartották. Idén a fény- és színméréssel, valamint a színes látással foglalkozó témákon kívül érdekes előadások hangzottak el az úrkutatók optikai kérdéseiről is. Az előadások végén a hallgatóság részvételével további érdekes szakmai kérdések megvitatására is lehetőség nyílt.

Az előadások címe és az előadók:

- **Ábrahám** György: Optical control of the Dawn Space Probe/1
- **Beke** László: Modelling the spatial, temporal, and chromatic properties of the visual system
- **Bodrogi** Péter: Colour vision and visual performance in the mesopic range of vision
- Cornelia **Vandahl** and Karin **Bieske**: What colour differences can be perceived by human observers?
- Daria **Pavelyeva**: Application of color rulings in shadow moiré technique
- **Fekete** Judit–**Várady** Géza: Spectral power distribution optimization of headlights
- **Kovács** Gábor: Optical control of the Dawn Space Probe/2
- **Kráncz** Balázs: Colour fidelity of the image input for flatbed scanners
- **Kutas** Gábor: Optimum design of computer-controlled displays: tracing the characteristics of the visual system by technology
- Todor **Kechlibarov**: Colour and light investigations in the laboratory on “Colour and Light and its Application in Industry and Environment” ISSP-BAS, Sofia, Bulgaria
- **Schanda** János: Office lighting for image processing - about the work of CIE TC 8-10
- **Wenzel** Klára–**Langer** Ingrid: Measuring Experience with a New Test of Colour Vision

A társszervezetek hírei

- **Világítástechnikai Ankét**

Az Magyar Elektrotechnikai Egyesület Világítástechnikai Társasága az MTESZ Kossuth téri székházában 2007. október 17-18-ikán tartotta meg az évente megrendezésre kerülő Világítástechnikai Ankétot. A nagyszerű rendezvényen a világítástechnikai témájú előadásokon kívül a színtannal és a látással foglalkozó előadások is elhangzottak a CIE szakemberei szájából, pl. **Schanda** János: Világítás és egészség; **Ábrahám** György: A színtan néhány aktuális kérdése és **Bodrogi** Péter: A mezopos látás. Az ankét utolsó előadása **Síkné Lányi** Cecília fényképekkel illusztrált, látványos élménybeszámolója volt a CIE pekingi konferenciájáról. **Nagy** János a Zárszóban úgy értékelte, hogy az elmúlt évek legszínvonalasabb Ankétja volt a 2007. évi Ankét. Az elhangzott előadások a 2008-ban kiadásra kerülő Világítástechnikai Évkönyvben fognak megjelenni.

- **A második Lumen V4 konferencia**

2003. őszén határozta el a Cseh, a Lengyel, a Szlovák és a Magyar Világítástechnikai Társaság, hogy minden páros évben konferenciát rendeznek, ahol a „Visegrádi négyek” világítástechnikai szakemberei megbeszélnek a közös érdeklődésre számot tartó kérdéseket. 2006. szeptember 28-29-én Balatonfüreden rendezték meg az első konferenciát. 2008-ban a második Lumen V4 konferenciát Lengyelországban fogják megrendezni. Az előadásokat pályázat alapján fogadja el a konferencia szervező bizottsága. Az elfogadott magyar előadások szerzőinek részvételét a Világítástechnikai Társaság anyagilag támogatni szándékozik.

- **Világítástechnikai Hallgatói Ankét**

A Világítástechnikai Társaság és a Budapesti Műszaki Főiskola Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kara a Világítás Házában (Budapest IV. Árpád út 67. I. em. 6) .2007. június 12-én

rendezte meg az immár hagyományosnak tekinthető Hallgatói Ankétot, amelyen a végzős diákok rövid előadások keretében ismertették szakdolgozatukat.

Nemzetközi hírek

A CIE hírei

Sharon **McFadden**, a CIE 1. (Vision and Colour) Divíziójának igazgatója értesítése szerint a CIE 1. Divíziójának két új társelnöke van: Dr Ellen **Carter** (US) – Colour és Dr. Miyoshi **Ayama** (JP) – Vision. A megbízást a CIE Beijingi Ülésén vették át.

Nemzetközi konferenciák

- **Colour Harmony 2007**

Az AIC Magyar Nemzeti Bizottsága 2007. április 24-26-án nemzetközi konferenciát rendezett Budapesten. A konferencia témája a színek harmóniája volt.

A konferenciát az AIC Nemzeti Bizottsága és a Nemzetközi Fény és Szín Alapítvány szervezte, társ szervezőként a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztálya és a Magyar Szépművészeti és Iparművészeti Társaság (Association of Hungarian Fine Arts and Applied Arts) vett részt a munkában.

A 27 tagú reprezentatív tudományos előkészítő Bizottságban 7 magyar tag volt, a szervező Bizottság 9 magyar tagból állt. A konferencián 25 külföldi és 6 hazai előadó színvonalas előadását hallgathattunk meg. A Poszter szekcióban 14 posztert állítottak ki.

- **CREATE színtani konferencia**

Egy EU projekt keretében fiatal kutatók EU támogatással vehettek részt a Bristolban megrendezett CREATE színtani konferencián. A fiatal kutatóknak lehetősége nyílt arra, hogy Európa kiemelkedő kutatóinak előadásait meghallgassa, saját munkájáról beszámoljon és megismerkedjék hasonló kérdésekkel foglalkozó más fiatalokkal. Magyarországról az alábbi fiatal kutatók vettek részt a konferencián: **Borbély Ákos**, **Horváth Gábor**, **Kránicz Balázs**, **Máder Barnabás**, **Paveljeva Darya**, **Rozsovits Ildikó**, **Szabó Ferenc** és **Várady Géza**.

Proceedingsek:

- Megjelent a 2006.szeptember 7-8-án Ottawában megtartott Lighting and Health szimpózium Proceedingse. (CIE x031:2006, ISBN 3901 906 55x)
- Megjelent a 2006.október 19-20-án Párizsban megtartott Visual Appearance konferencia Proceedingse is. (CIE x032:2007, ISBN 978 3 901 906565)

Új CIE publikációk:

- CIE 176:2006 - Geometric Tolerances for Colour Measurements
- CIE 177:2007 - Colour rendering of white LED light sources
- CIE S 020/E:2007 - Emergency Lighting

A CIE kiadványai a CIE WEB honp-ján (<http://www.techstreet.com/ciegate.tmp>) keresztül szerezhető be, elektronikus formában is és nyomtatott formában is. A Magyar Nemzeti Bizottság tagjai az Elnöktől kérhetik a CIE-MNB jelszót, mely a kiadványok árából 50 %-os engedményt tesz lehetővé. A kedvezményre a CIE-MNB munkájában közvetlenül résztvevő magán személyeken kívül a VTT Jogi Tagjai is jogosultak.